KODĖL NE VISIEMS SEKASI MOKYTIS?

Neretai vaikai įžengę į pirmą klasę susiduria su didesnėmis ar mažesnėmis problemomis. Viena jų – **mokymosi sutrikimai.**

Manoma, kad tai įvairių labai subtilių nervų funkcijų sutrikimų pasekmė . Nors šių moksleivių bendrieji intelektiniai gebėjimai normalūs ar net aukštesni už vidutinius, tačiau neretai jiems būna sunku išmokti skaityti, rašyti, skaičiuoti .Be to šie sugebėjimai vystosi labai netolygiai**.**

Daugelis rašymo, skaitymo, ir matematikos mokymosi aspektų remiasi tomis pačiomis smegenų funkcijomis. Todėl mokymosi sutrikimai gali pasireikšti daugiau negu vienoje srityje.

Mokymosi sutrikimai pasireiškia formuojantis ir atsiskleidžiant kalbėjimo, klausymo, skaitymo, rašymo, skaičiavimo gebėjimams.

Gyvenime vaikams turintiems mokymosi sutrikimų daugiausia sunkumų kyla atliekant mokyklines užduotis ir įgyjant akademinius gebėjimus bei įgūdžius.

Neretai tėvai, mokytojai , nežinodami vaiko mokymosi sunkumų priežasties, elgiasi su juo netinkamai: nepelnytai vadina „ tinginiu“, „ apsileidėliu“, „neatsakingu“, nuolat kritikuoja, netgi taiko įvairias bausmes.

Verta prisiminti: labiausiai ko vaikas bijo – tai nesėkmės. ir kad nesugebės pateisinti tėvų reikalavimų, nesugebės rasti savo vietos tarp bendraklasių ir draugų. Visa tai neigiamai veikia vaiko asmenybės vystymąsi, jo socialinį prisitaikymą.

MOKYMOSI SUTRIKIMAI

SKAITYMO SUTRIKIMAI:

žodžių skaitymo sunkumai (raidžių, skiemenų praleidimai, keitimai, pridėjimai, raidžių eiliškumo žodyje sukeitimai, žodžio pradžios, pabaigos spėliojimai ir pan.)
sklandaus skaitymo sunkumai (skaitoma paraidžiui, pametamas skaitomas žodis, eilutė, praleidžiami ar pridedami nesami žodžiai, nepaisoma žodžio, sakinio ribų ir pan.)
teksto supratimo sunkumai (nesupranta žodžių reikšmes, sakinio prasmės, nesuvokia pagrindinės teksto minties, nepasinaudoja tekste esančiomis užuominomis ir pan.)

RAŠYMO SUTRIKIMAI:

praleidžia, keičia, prirašo raides, skiemenis
netaiko rašybos taisyklių
sunkiai perteikia mintis raštu
neįskaitomai arba sunkiai įskaitomai rašo
gali visiškai negebėti rašyti

MATEMATIKOS MOKYMOSI SUTRIKIMAI:

pagrindinių matematinių įgūdžių sunkumai (daiktų skaičiavimo, mintinio skaičiavimo, jų užrašymo, daugybos lentelės sunkumai
matematinių terminų pavadinimo ir suvokimo sunkumai
skaitmenų, matematinių ženklų suvokimo, skaičių užrašymo sunkumai
tekstinių uždavinių sprendimo sunkumai ir pan.

AR GALIME NUMATYTI PROBLEMĄ?

Kada sunerimti? Pirmiausia atkreipkite dėmesį, ar jūsų 5-6 m. vaikas :

pakankamai lengvai įsimena skaičius, atskiras raides, geba apvedžioti langelius, perpiešti trafaretus, rašyti raidžių elementu, kerpa, spalvina laikantis linijų

taisyklingai taria garsus, žodžius, ar jo kalba aiški, suprantama, rišli, gali papasakoti, ką patyrė, matė, girdėjo, deklamuoja eilėraštį

moka palyginti daiktus pagal ilgį, svorį, tūrį (ilgesnis-trumpesnis, ,platesnis-siauresnis, storesnis-plonesnis, sunkesnis-lengvesnis ir pan.)

skaičiuoja iki 10 ir daugiau, žino porinius ir neporinius skaičius, žino kuris didesnis, o kuris mažesnis, supranta sąvokas : ilgas, trumpas, platus, siauras“, skiria pagrindines geometrines figūras (apskritimą, trikampį, kvadratą)

supranta sąvokas „ diena, valanda, savaitė, mėnuo, metai“, žino metų laikus, kas yra vanduo, ugnis, oras, žemė, lietus, sniegas, saulė, mėnulis ir kt.

Pradeda suvokti nuoseklumą, priežasties-pasekmės ryšį (kodėl visi automobiliai turi stabdžius, kodėl žmonės sportuoja, dirba, kodėl ant siunčiamo voko turi būti pašto ženklas ir pan.)

Jei šie įgūdžiai nesivysto sklandžiai, gali būti, kad vaiko gebėjimas mokytis atsilieka.

PIRMIEJI PAGALBININKAI – TĖVAI

Pastebėkite galimus pasikeitimus

Vaikas išgyvena depresiją: visų šalinasi, vengia, nemato perspektyvos, tampa apatiškas

Nepasitiki savimi: žemai save vertina; „ vis vien neišmoksiu“, „ esu kvailas“, „ aš negaliu“ ir pan.

Asocialiai elgiasi: nemandagūs, grubūs su tėvais, mokytojais, plėšo knygas ir pan.

Skundžiasi somatiniais sutrikimais; skauda galvą, pilvą, pykina, net vemia rytais, kai reikia eiti į mokyklą ir pan.

Kaip galite padėti vaikui?

Neskubėkite vaiko kaltinti, bausti, kritikuoti

Kalbėkitės su vaiku apie jo mokymosi sunkumus. Padrąsinkite jį, paaiškinkite, kad tai nėra kvailumo ar tingėjimo pasekmė.

Parodykite vaikui, kad jis ne vienas, kad esate šalia ir jam visada padėsite

Atkreipkite dėmesį ne tik į tai, kas vaikui sekasi sunkiau, bet ir į jo pomėgius. Patinkantis užsiėmimas, veikla- svarbus akcentas ugdant pasitikėjimą savimi.

Pasikalbėkite su klasės mokytoju, mokykloje dirbančiais specialistais (logopedu, specialiuoju pedagogu), aptarkite jų pastebėjimus.

Domėkitės vaiko gebėjimų įvertinimo galimybėmis. Tai padės numatyti reikalingą pagalbą.

Utenos rajono pedagoginė psichologinė tarnyba
Aukštakalnio g. 5
Tel. 8-389- 61546

Parengė specialioji pedagogė metodininkė
Birutė Kaušylienė

UTENOS RAJONO PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

VERTA ŽINOTI RUOŠIANTIS Į MOKYKLĄ

UTENA
2012 m. gegužė